

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Πατρών

Άρθρο 1: Σκοπός

Αποστολή της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας είναι να παρέχει εγγύηση της συμμόρφωσης του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πατρών προς τις ηθικές και δεοντολογικές αρχές που διέπουν τον ακαδημαϊκό χώρο.

Η Επιτροπή δεν υποκαθιστά τα Επιστημονικά Συμβούλια και τις Επιτροπές Δεοντολογίας των Νοσοκομείων, την Επιτροπή Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών, ή τα κατά τόπους αρμόδια Πειθαρχικά Συμβούλια.

Άρθρο 2: Σύνθεση και λειτουργία

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ένα εκ των οποίων εκτελεί χρέη προέδρου. Τα μέλη και ο/η Πρόεδρος ορίζονται μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο/Η Πρόεδρος έχει την ευθύνη λειτουργίας της Επιτροπής και συγκαλεί τις συνεδριάσεις όποτε ανακύπτει θέμα που εμπίπτει στις αρμοδιότητές της. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορεί να γίνονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 3: Ρόλος – Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή έχει γνωμοδοτικό, συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό-επιμορφωτικό ρόλο, και αρμοδιότητες σχετικά με α) το ερευνητικό έργο που πραγματοποιείται στο Τμήμα ή που κατευθύνεται από το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος και β) τα πειθαρχικά παραπτώματα στα οποία υποπίπτουν τα μέλη και οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος.

α) Ερευνητικό έργο

Το αντικείμενο της Επιτροπής είναι να ελέγχει το αν το ερευνητικό έργο που διεξάγεται στο Τμήμα Νοσηλευτικής συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες ηθικής και δεοντολογίας, όπως αυτοί καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα, η Επιτροπή ελέγχει:

- i) τον κίνδυνο που μπορεί να υπάρχει για τους συμμετέχοντες στην ερευνητική διαδικασία, καθώς και αν αυτός ο κίνδυνος αντισταθμίζεται από ενδεχόμενα οφέλη για τους συμμετέχοντες και από την επιστημονική αξία της κάθε μελέτης
- ii) ότι οι συμμετέχοντες έχουν δώσει ελεύθερα τη συναίνεσή τους για να λάβουν μέρος στην έρευνα, χωρίς να τους έχει ασκηθεί καμίας μορφής πίεση, και αφού πρώτα έχουν πληροφορηθεί επαρκώς για τους σκοπούς και το αντικείμενο της κάθε μελέτης
- iii) την τήρηση της αρχής του σεβασμού της ιδιωτικότητας για τους συμμετέχοντες και των προβλεπόμενων διαδικασιών για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Το δευτερογενές ερευνητικό έργο (ανασκοπήσεις και μετα-αναλύσεις) δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής.

Η Επιτροπή γνωμοδοτεί σχετικά με ερευνητικές προτάσεις που κατατίθενται προς αυτήν, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- ερευνητικές εργασίες προπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος
- διπλωματικές εργασίες μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος
- διδακτορικές διατριβές υποψήφιων διδασκόντων του Τμήματος
- επιστημονικές μελέτες για τις οποίες ζητείται η συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών ή μελών του προσωπικού του Τμήματος.

Στις περιπτώσεις ερευνητικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος και επιστημονικών μελετών με συμμετοχή φοιτητών/φοιτητριών ή μελών του προσωπικού του Τμήματος, η Επιτροπή μπορεί να εισηγηθεί την έγκριση ή απόρριψη υλοποίησης της έρευνας. Στις περιπτώσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και των διδακτορικών διατριβών η Επιτροπή έχει καθαρά συμβουλευτικό ρόλο, καθώς η έγκρισή τους εναπόκειται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εφαρμογής Αρχών και Λειτουργίας της εν λόγω Επιτροπής και βάσει του Ν. 4521/2018, Κεφάλαιο Ε' (Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας).

Ενδεικτικές διατάξεις παρατίθενται στο **Παράρτημα 1** του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας.

β) Πειθαρχικά παραπτώματα

Ως προς την πτυχή των πειθαρχικών παραπτωμάτων, η Επιτροπή δύναται να έχει συμβουλευτικό ρόλο προς τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και/ή τα μέλη της Συνέλευσης του Τμήματος, οι οποίοι είναι και οι κατ' εξοχήν αρμόδιοι να διαπιστώνουν τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων και να επιβάλουν τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ειδικότερα, ο/η Πρόεδρος του Τμήματος κινεί την πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη Δ.Ε.Π, Ε.Ε.Π, Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π, επιστημονικούς συνεργάτες και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος, ενώ στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος εμπίπτουν η συζήτηση και η λήψη αποφάσεων επί καταγγελλόμενων περιστατικών που αφορούν συγκεκριμένα πειθαρχικά παραπτώματα, παρερμηνείες των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών, ενστάσεις, καθώς και οι ενδεχόμενες κυρώσεις για φοιτητές/φοιτήτριες (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου).

Ενδεικτικά πειθαρχικά παραπτώματα και οι διαδικασίες που ακολουθούνται παρατίθενται στο **Παράρτημα 2** του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας, έτσι όπως προκύπτουν από τις σχετικές διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών (ΦΕΚ 3899/Β/25.10.2019).

Άρθρο 4: Διαδικασίες

Οι αιτήσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά είτε στην Επιτροπή είτε μπορούν επίσης να υποβάλλονται προς το Τμήμα

Νοσηλευτικής (Γραμματεία), ώστε ακολούθως να διαβιβαστούν στην Επιτροπή με την έγκριση του/της Προέδρου του Τμήματος.

α) Εξέταση και έγκριση ερευνητικού πρωτοκόλλου

Για την έγκριση της διεξαγωγής ενός ερευνητικού έργου (περιπτώσεις ερευνητικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος και επιστημονικών μελετών με συμμετοχή φοιτητών/φοιτητριών ή μελών του προσωπικού του Τμήματος) ή για τη γνωμοδότηση σχετικά με προτάσεις που πρόκειται να υποβληθούν στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών (περιπτώσεις μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος), οι επιστημονικοί υπεύθυνοι υποβάλλουν προς την Επιτροπή **ερευνητικό πρωτόκολλο** που συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- **Αίτηση προς την Επιτροπή** για την έγκριση του ερευνητικού πρωτοκόλλου, όπου ο/η επιστημονικός υπεύθυνος δηλώνει ότι έλαβε γνώση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση τήρησής του. Υπόδειγμα της αίτησης παρατατίθεται στο **Παράρτημα 3**.
- **Έντυπο συναίνεσης**, το οποίο απευθύνεται προς τους συμμετέχοντες στην προτεινόμενη μελέτη και που περιλαμβάνει συνοπτική ενημέρωση για τον σκοπό της, τα στοιχεία των ερευνητών, ρητή αναφορά για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και ότι το άτομο στο οποίο απευθύνεται το έντυπο μπορεί να αρνηθεί τη συναίνεσή του ή να την ανακαλέσει οποτεδήποτε επιθυμεί. Υπόδειγμα πληροφοριών που περιέχει το έντυπο παρατίθεται στα **Παραρτήματα 4 και 5**.

Οι επιστημονικοί υπεύθυνοι είναι μέλη επιστημονικού ή εκπαιδευτικού προσωπικού και έχουν καθήκοντα επίβλεψης των προτεινόμενων μελετών. Η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει τα αιτήματα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει τις δέκα-πέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι εισηγήσεις της Επιτροπής κοινοποιούνται ηλεκτρονικά στους άμεσα ενδιαφερόμενους μετά το πέρας της διαδικασίας.

β) Καταγγελίες

Οι καταγγελίες για κάθε είδους πειθαρχικά παραπτώματα πρέπει να είναι επώνυμες και να περιγράφουν με ακρίβεια τη φύση των καταγγελλόμενων συμπεριφορών και τα άτομα που εμπλέκονται. Ανάλογα με το αν αφορούν σε μέλη του προσωπικού ή σε φοιτητές/φοιτήτριες, η Επιτροπή διαβιβάζει τις καταγγελίες στον/στην Πρόεδρο ή τη Συνέλευση του Τμήματος, και παρέχει συμβουλευτικό έργο ως προς τις ενδεχόμενες πειθαρχικές διαδικασίες που πρέπει να κινηθούν.

Άρθρο 5: Εκπαιδευτικό – Επιμορφωτικό Έργο

Η Επιτροπή δύναται να οργανώνει και να υλοποιεί επιμορφωτικές δραστηριότητες προκειμένου: α) να εκπαιδεύει τους φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος ως προς την ενδεδειγμένη συμπεριφορά που αναμένεται από αυτούς/αυτές βάσει της φοιτητικής τους ιδιότητας, τόσο στους ακαδημαϊκούς χώρους όσο και στην κοινότητα, και ιδιαίτερα σε μονάδες φροντίδας υγείας· και β) να ενημερώνει το προσωπικό του Τμήματος για οποιεσδήποτε σημαντικές εξελίξεις στον τομέα της ακαδημαϊκής, επαγγελματικής και ερευνητικής δεοντολογίας, όπως αυτές ανακύπτουν από τη σχετική εγχώρια ή διεθνή νομοθεσία και νομολογία.

Παράρτημα 1

Αποσπάσματα από το Ν. 4521/2018, Κεφάλαιο Ε' (Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας)

Άρθρο 21

Σύσταση – σκοπός

1. Συνιστάται και λειτουργεί σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) και σε κάθε ερευνητικό και τεχνολογικό κέντρο του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (εφεξής ερευνητικό φορέα) Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.).
2. Σκοπός των Ε.Η.Δ.Ε. είναι να παρέχουν σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο εγγύηση αξιοπιστίας των ερευνητικών έργων που διεξάγονται στα Α.Ε.Ι. και στους ερευνητικούς φορείς. Οι Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχουν αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Οι Επιτροπές ελέγχουν, επίσης, την τήρηση των γενικά παραδεδωγμένων αρχών της ακεραιότητας της έρευνας και των κριτηρίων της ορθής επιστημονικής πρακτικής.

Άρθρο 22

Σύνθεση – θητεία

1. Οι Ε.Η.Δ.Ε. αποτελούνται από πέντε (5) ή επτά (7) τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους. Ο αριθμός των μελών των Ε.Η.Δ.Ε., καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Α.Ε.Ι. ή του Δ.Σ. του ερευνητικού φορέα, ανάλογα με τα γνωστικά αντικείμενα του Ιδρύματος. Τα μέλη πρέπει να είναι επιστήμονες, με ειδίκευση σε θέματα έρευνας, ηθικής/βιοηθικής και δεοντολογίας της έρευνας. Ένα (1) τουλάχιστον μέλος πρέπει να έχει ειδίκευση στην ηθική/βιοηθική. Δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη πρέπει να είναι πρόσωπα εκτός του Α.Ε.Ι. ή του ερευνητικού φορέα. Τα γνωστικά αντικείμενα των μελών πρέπει να εξασφαλίζουν, κατά το μέτρο του δυνατού, την εκπροσώπηση των γνωστικών αντικειμένων του Ιδρύματος.
4. Η διάρκεια της θητείας των μελών των Ε.Η.Δ.Ε. είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μια (1) μόνο φορά.

Άρθρο 23

Αρμοδιότητες

1. Αρμοδιότητα της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να διαπιστώνει αν συγκεκριμένο ερευνητικό έργο που πρόκειται να εκπονηθεί στο Α.Ε.Ι./ερευνητικό φορέα δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και αν συνάδει με γενικά παραδεδωγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ως προς το περιεχόμενο και προς τον τρόπο διεξαγωγής της. Η Ε.Η.Δ.Ε. αξιολογεί την ερευνητική πρόταση και: α. την εγκρίνει ή β. προβαίνει σε συστάσεις και σε εισηγήσεις για την αναθεώρησή της, εφόσον προκύπτουν ηθικά και δεοντολογικά κωλύματα. Οι συστάσεις και εισηγήσεις πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες. Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί, όποτε κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις από τον επιστημονικό υπεύθυνο του ερευνητικού έργου και να παρακολουθεί την εξέλιξη των ερευνητικών έργων που έχει εγκρίνει.
4. Η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης και τη συγκέντρωση

όλων των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων. Αν, μέσα στη προθεσμία αυτή, η Ε.Η.Δ.Ε. δεν εκδώσει απόφαση, η αίτηση θεωρείται εγκεκριμένη.

5. Σε περίπτωση καταγγελίας, η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της καταγγελίας. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν εκδοθεί απόφαση, η καταγγελία θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Άρθρο 25

Λειτουργία της Ε.Η.Δ.Ε.

1. Η Ε.Η.Δ.Ε. συνεδριάζει τακτικά μία (1) φορά το μήνα και εκτάκτως όποτε ζητηθεί αυτό από τον Πρόεδρό της, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών του Α.Ε.Ι. ή τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του ερευνητικού φορέα.

3. Η Ε.Η.Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη της, αν είναι πενταμελής, ή τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της, αν είναι επταμελής, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της, καθώς και ενός από τα μέλη της που δεν ανήκουν στο ΑΕΙ, και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων.

4. Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της.

Παράρτημα 2

Αποσπάσματα από τον Εσωτερικό Κανονισμό Πανεπιστημίου Πατρών (ΦΕΚ 3899/Β/25.10.2019)

Άρθρο 84

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

1. Πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη Δ.Ε.Π, Ε.Ε.Π, Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π, επιστημονικούς συνεργάτες και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος, συνιστούν η παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., και η παραβίαση του παρόντος Κανονισμού, των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος, καθώς και των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μην διαταράσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Ιδρύματος και των λειτουργιών του.

Ειδικότερα, πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως:

α) Η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας.

β) Η παράλειψη δήλωσης οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με την τελική έκβαση συγκεκριμένης έρευνας στην οποία συμμετέχουν.

γ) Η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του ιδρύματος με τρόπο αντίθετο προς τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι.

δ) Η μη τήρηση των υπό του νόμου προβλεπόμενων εν γένει όρων απασχόλησης και η παραμέληση των υπηρεσιακών καθηκόντων.

ε) Η συστηματική απουσία μέλους ΔΕΠ, που συμμετέχει σε συλλογικό Πανεπιστημιακό όργανο, από συνεδριάσεις του μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος, αδικαιολόγητα ή χωρίς άδεια του/της προεδρεύοντος/ουσας, ιδίως δε αν δεν προσέρχεται στις συνεδριάσεις των οικείων εκλεκτορικών σωμάτων, ή δεν παρίσταται σε όλη τη διάρκειά της.

στ) Η κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους απουσία υπαιτιώς χωρίς νόμιμη άδεια.

ζ) Η σκοπίμως ανακριβής ή μη πλήρης χρήση του καθηγητικού τίτλου.

η) Η καθ' οιονδήποτε τρόπο παρακώλυση λειτουργίας συλλογικού οργάνου του Ιδρύματος.

2. Οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές πρέπει να είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα του παραπτώματος, τις ειδικές συνθήκες τέλεσής του και το βαθμό της υπαιτιότητας. Η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας ανήκει στο/τη Διευθυντή/ρια του Τομέα (αν υπάρχει), στον/την Πρόεδρο του Τμήματος ή στον/την Κοσμήτορα της Σχολής για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 86

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Πειθαρχικά παραπτώματα για τους προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες συνιστούν η παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., η παραβίαση των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος και η παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μην διαταράσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Ιδρύματος και των λειτουργιών του. Ειδικότερα, πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως:

- α) Η χρήση μέσων ή μεθόδων που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων.
- β) Η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Ιδρύματος.
- γ) Η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος, λειτουργίας συλλογικού οργάνου του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του.
- δ) Η παραβίαση αποφάσεων και κανονιστικών διατάξεων των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος και των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι.
- ε) Η παραβίαση των υποχρεώσεών τους, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό
- στ) Η διάπραξη των αδικημάτων κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, πλαστογραφίας, ψευδορκίας, ή αδικημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί σε βαθμό κακουργήματος, κατά την ποινική δίωξη
- ζ) Η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του Ιδρύματος με τρόπο αντίθετο προς τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς προηγούμενο αίτημα και τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Ιδρύματος.
- η) Οι ενέργειες προσχεδιασμένης αντιγραφής, πλαστογραφίας και πλαστοπροσωπίας, κατά τις διαδικασίες των εξετάσεων και της αξιολόγησης
- θ) Η υπόθαλψη ή συγκάλυψη πράξεων και συμπεριφορών που συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα.

2. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή υποψήφιους διδάκτορες επιβάλλονται, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, ποινές που προσιδιάζουν στη φοιτητική ιδιότητα και ιδίως:

- α) έγγραφη επίπληξη
- β) απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων του ιδρύματος
- γ) στέρηση συμμετοχής στις εξετάσεις ενός ή περισσότερων μαθημάτων ή στέρηση συμμετοχής σε μία ή περισσότερες εξεταστικές περιόδους
- δ) αποβολή από το Ίδρυμα ή αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας για ένα μήνα έως δύο εξάμηνα
- ε) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οριστική αποβολή από το Ίδρυμα.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει την αρμοδιότητα να διαπιστώνει τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων από προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες και να επιβάλει τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο χρόνος παραγραφής του παραπτώματος. Ειδικότερα, για την περίπτωση οριστικής αποβολής από το Ίδρυμα αρμοδιότητα πειθαρχικού συμβουλίου ασκεί η Σύγκλητος, ύστερα από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Παράρτημα 3

Υπόδειγμα Αίτησης προς την Επιτροπή

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

Τηλ:2610.369131 – E-mail: nursingsecr@upatras.gr

Αριθμός Πρωτοκόλλου:.....

Ημερομηνία:.....

ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Παρακαλώ όπως εξετάσετε προς έγκριση την ερευνητική πρόταση με τίτλο:

.....
.....

Αφού έλαβα γνώση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών και ενημέρωσα για αυτόν τους ερευνητές, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

1. Η μελέτη θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες ηθικής και δεοντολογίας για την έρευνα στον χώρο της υγείας.
2. Η διαχείριση όλων των πρωτογενών δεδομένων που θα ανακύψουν από την εν λόγω μελέτη θα γίνει με απόλυτο σεβασμό στον απόρρητο χαρακτήρα των πληροφοριών και στην τήρηση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων.
3. Η χρήση των δεδομένων θα πραγματοποιηθεί μόνο για τους σκοπούς και μέσα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης μελέτης.

Σας υποβάλλω συνημμένα το ερευνητικό πρωτόκολλο της μελέτης και το έντυπο συναίνεσης προς τους συμμετέχοντες.

Ο/Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

(Ονοματεπώνυμο και υπογραφή)

Παράρτημα 4

Πληροφορίες Εντύπου Συναίνεσης

Το έντυπο συναίνεσης για μελέτη που βασίζεται σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων συμμετεχόντων υποκειμένων προϋποθέτει πλήρη έγγραφη ενημέρωση, η οποία πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα:

- τον τίτλο της μελέτης και το πλαίσιο στο οποίο αυτή διεξάγεται (μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, διδακτορική διατριβή κλπ)
- τα στοιχεία του/της επιστημονικού υπεύθυνου και των ερευνητών, καθώς και τρόπο άμεσης επικοινωνίας με αυτούς
- το είδος των δεδομένων που θα συλλεχθούν για τους σκοπούς της μελέτης
- τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων
- ρητή αναφορά ότι η επεξεργασία των δεδομένων των συμμετεχόντων θα αφορά μόνον τους σκοπούς που προαναφέρονται
- ρητή δέσμευση ότι δεν θα υπάρχουν άλλοι αποδέκτες των δεδομένων τους (ή εάν υπάρχουν ποιοι είναι αυτοί)
- αναφορά στο χρονικό διάστημα που θα διατηρούνται τα προσωπικά τους δεδομένα (ορίζεται με ακρίβεια καθώς και ότι στη συνέχεια θα διαγράφονται, ή ότι σε αντίθετη περίπτωση θα ζητείται εκ νέου συναίνεση, ενώ, εάν αυτή δεν δοθεί, θα διαγράφονται άμεσα)
- ότι η συναίνεση είναι καθαρά εθελοντική και μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή χωρίς οποιεσδήποτε κυρώσεις
- ότι οι συμμετέχοντες έχουν δικαίωμα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους για πρόσβαση, διαγραφή, ή διόρθωση των στοιχείων τους, καθώς και ότι έχουν δικαίωμα καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
- ότι η συλλογή, επεξεργασία και τήρηση σε αρχείο προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του, με έμφαση στις αρχές ασφάλειας των συστημάτων επεξεργασίας και φύλαξης προσωπικών δεδομένων.

Σε περίπτωση συγχρονικής μελέτης με χρήση ερωτηματολογίων που δεν απαιτεί ταυτοποίηση των συμμετεχόντων, στο έντυπο συναίνεσης αναφέρεται ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου υποδηλώνει αποδοχή συμμετοχής και, κατά συνέπεια, δεν απαιτείται η υπογραφή τους. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται περισσότερο η διασφάλιση της ανωνυμίας.

Σε αντίθετη περίπτωση, στο έντυπο συναίνεσης αναφέρεται ότι η διασφάλιση ανωνυμίας επιτυγχάνεται με την κατάλληλη κωδικοποίηση, και οι συμμετέχοντες καλούνται να υπογράψουν ότι αποδέχονται τη συμμετοχή τους στη μελέτη.

Παράρτημα 5

Υπόδειγμα Εντύπου Συναίνεσης

ΟΔΗΓΙΕΣ: Σβήνετε αυτήν την παράγραφο από την τελική μορφή του έντυπου συναίνεσης. Παρέχετε πληροφορίες για τη μελέτη σας στις σχετικές ενότητες που ακολουθούν, αντικαθιστώντας τις οδηγίες που είναι με πλάγια γράμματα (και το παρόν χρώμα γραμματοσειράς) με συγκεκριμένα στοιχεία για τη μελέτη, και σβήνωντας τις ενότητες που δεν έχουν εφαρμογή στη μελέτη. Το έντυπο συναίνεσης μπορεί να είναι ενυπόγραφο ή όχι, ανάλογα με τον τύπο της μελέτης.

Σας προσκαλούμε να λάβετε μέρος σε μία ερευνητική μελέτη με τίτλο «*Τίτλος μελέτης*» η οποία διεξάγεται στο πλαίσιο της *(μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, διδακτορική διατριβή κλπ)* και περιγράφεται συνοπτικά στη συνέχεια. Ο επιστημονικός υπεύθυνος της μελέτης είναι ο/η *Ονοματεπώνυμο Επιστημονικού Υπεύθυνου, Ιδιότητα, Ίδρυμα*.

Σκοπός της μελέτης

Η παρούσα μελέτη έχει ως στόχο...

Παρέχετε ξεκάθαρες και συγκεκριμένες εξηγήσεις σε απλή γλώσσα για τους σκοπούς της μελέτης.

Τι απαιτείται από εσάς

Θα σας ζητήσουμε να...

Εξηγήστε τι περιλαμβάνει η συμμετοχή στη μελέτη (πχ συμπλήρωση ερωτηματολογίου) και πόσος χρόνος χρειάζεται. Αν προβλέπονται παρεμβάσεις στους συμμετέχοντες πρέπει να αναφέρονται με λεπτομέρειες. Αναφερθείτε επίσης σε ενδεχόμενους κινδύνους από τη συμμετοχή στη μελέτη αν υπάρχουν, όπως σωματικές ή συναισθηματικές αντιδράσεις.

Ηχογραφήσεις/Βιντεοσκοπήσεις

Αν πρόκειται να γίνει καταγραφή της συνέντευξης του συμμετέχοντα εξηγήστε γιατί είναι απαραίτητο και τι θα συμβεί στα αρχεία με το τέλος της μελέτης (πχ αρχειοθέτηση ή καταστροφή μετά από κάποιο χρονικό διάστημα). Αν χρησιμοποιείτε ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΟ ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ φτιάξτε μία ξεχωριστή ενότητα για τη συναίνεση της ηχογράφησης ή της βιντεοσκόπησης, αν αυτές δεν είναι υποχρεωτικές για τη συμμετοχή στη μελέτη (μπορεί κάποιος να δέχεται να λάβει μέρος στη μελέτη αλλά να μην θέλει να καταγραφεί σε ήχο ή εικόνα).

Ιδιωτικότητα/Εμπιστευτικότητα/Ασφάλεια Δεδομένων

Εξηγήστε συνοπτικά πώς θα προστατέψετε την ιδιωτικότητα των συμμετεχόντων.

- Σε περίπτωση συγχρονικής μελέτης με χρήση ερωτηματολογίων που δεν απαιτεί ταυτοποίηση των συμμετεχόντων (*ανώνυμη μελέτη*), στο έντυπο συναίνεσης αναφέρεται ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου υποδηλώνει αποδοχή συμμετοχής και έτσι δεν απαιτείται η υπογραφή τους.

- Σε περίπτωση διαχρονικής μελέτης που απαιτεί ταυτοποίηση των συμμετεχόντων για την παρακολούθηση και τη συμμετοχή τους και σε δεύτερο χρόνο, αναφερθείτε στο ότι τα δεδομένα θα κωδικοποιηθούν με τον κατάλληλο τρόπο, περιγράψτε ποιοι θα έχουν πρόσβαση στα δεδομένα, καθώς και το πώς θα διατηρηθούν προστατευμένα σε φυσικό και σε ηλεκτρονικό περιβάλλον.
- Μπορείτε να ενσωματώσετε την ακόλουθη δήλωση:
«Η συλλογή, επεξεργασία και τήρηση σε αρχείο προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του, με έμφαση στις αρχές ασφάλειας των συστημάτων επεξεργασίας και φύλαξης προσωπικών δεδομένων.»
- Αν η μελέτη διεξάγεται ηλεκτρονικά, ενσωματώστε τις ακόλουθες δηλώσεις:
«Παρακαλώ σημειώστε ότι η μελέτη διεξάγεται με τη χρήση της (όνομα εταιρείας ή λογισμικού, πχ Google Forms), η οποία δεν σχετίζεται με το Ίδρυμά μας και με τις δικές της πολιτικές ασφαλείας που περιγράφονται στην ιστοσελίδα της. Αναμένεται ότι η συμμετοχή σας δεν θέτει τα προσωπικά σας δεδομένα σε μεγαλύτερο κίνδυνο από ό,τι η καθημερινή χρήση του διαδικτύου. Έχετε επίσης υπόψιν ότι η επικοινωνία μέσω e-mail δεν είναι ποτέ απόλυτα ασφαλής και ότι το περιεχόμενο των μηνυμάτων θα μπορούσε να διαβαστεί από τρίτους.»

Εθελοντική συμμετοχή

Εξηγήστε ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική και ότι ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να λάβει μέρος από την αρχή ή να αποσύρει τη συναίνεσή του ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της μελέτης, χωρίς οποιεσδήποτε κυρώσεις. Αναφέρετε επίσης ότι μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει σε συγκεκριμένες ερωτήσεις αν αυτές τον κάνουν να αισθάνεται άβολα.

Επαναληπτική μελέτη (Follow up) (Συμπεριλάβετε αυτήν την ενότητα αν η μελέτη σας είναι διαχρονική)

Μπορεί να επικοινωνήσουμε ξανά μαζί σας για να σας ζητήσουμε τη συμμετοχή σας σε επαναληπτική μελέτη. Όπως πάντα, η συμμετοχή σας θα είναι εθελοντική και θα σας ζητηθεί εκ νέου συναίνεση.

Αν υπάρχουν ερωτήσεις

Αναφέρετε τα στοιχεία του/της επιστημονικού υπεύθυνου και των ερευνητών, καθώς και τρόπο άμεσης επικοινωνίας με αυτούς. Ενσωματώστε και την ακόλουθη δήλωση:

«Σας ενημερώνουμε ότι μέσω της επικοινωνίας με τους ερευνητές και τον/την επιστημονικό υπεύθυνο μπορείτε να ασκήσετε τα δικαιώματά σας για πρόσβαση, διαγραφή, ή διόρθωση των στοιχείων σας. Αν θεωρήσετε ότι τα δεδομένα σας έγιναν αντικείμενο λανθασμένης επεξεργασίας, μπορείτε να προβείτε σε καταγγελία στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων: https://www.dpa.gr/el/proswpika_dedomena/epexergasia_fusikwn/katagelia_stin_arxi_dedomena »

Δήλωση Συναίνεσης (Μόνο σε περίπτωση ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ. Η υπογραφή του συμμετέχοντα δεν κρίνεται απαραίτητη για συγχρονικές μελέτες ελάχιστου κινδύνου και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί αν έχετε ενημερώσει τον συμμετέχοντα ότι η μελέτη είναι ανώνυμη. Για μελέτες στο διαδίκτυο αρκεί να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να πατήσουν το κουμπί «Αποδοχή»).

Διάβασα τις πληροφορίες της μελέτης και απαντήθηκαν οι ερωτήσεις μου. Συναινώ στη συμμετοχή μου.

Υπογραφή_____Ημερομηνία_____

Ονοματεπώνυμο_____